ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/88/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2021 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр Утас:90900910 Цахим хаяг: Ankhbayard@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 99057478 Цахим хаяг:Enhtsoodolj@audit.gov.mn Аудитор: Д.Даариймаа Утас:88555089 Цахим хаяг: daariimaado@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт .... **!Unexpected End of Formula**

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан...11

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан..12

3. Аудитын тайлан 14

3.1. Ерөнхий зүйл...14

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 14

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт...14

3.4. Материаллаг байдал 14

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд...15

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 16

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл...17

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17

3.9. Аудитын илрүүлэлт..17

Залруулсан алдаа 17

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 18

Аудитын зөвлөмж...18

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 18

4. Менежментийн захидал...18

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 22

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

63082 Булган аймаг, Булган сум, Жаргалант баг,
Утас: 7034-2580, Факс: 7034-2580

2021.02.25 № 34

танай ______________-ны №__________________т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Н.ГАНХӨЛӨГ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. *Бусад мэдээлэл нь (Байгууллагын жилийн тайланд орсон, санхүүгийн тайлан ба аудиторын тайлангаас бусад мэдээлэл) санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.*

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

006020070

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**171,338,642.81**	**202,007,436.48**
33	**АВЛАГА**	1,622,750.00	20,756,425.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	12,457,175.00
335	**Бусад авлага**	1,622,750.00	8,299,250.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,622,750.00	8,299,250.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	169,715,892.81	181,251,011.48
351	**Түүхий эд материал**	108,852,354.62	88,411,284.29
35110	Тусгай зориулалттай материал	108,852,354.62	88,411,284.29
354	**Хангамжийн материал**	39,821,538.19	80,057,727.19
35410	Бичиг хэргийн материал	296,200.00	142,500.00
35420	Аж ахуйн материал	33,420,658.00	76,263,908.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,651,319.19	3,651,319.19
35600	Мал амьтад	21,042,000.00	12,782,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**836,734,348.78**	**734,713,137.73**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	836,734,348.78	734,713,137.73
391	Газар	49,512,000.00	49,512,000.00
392	**Биет хөрөнгө**	786,722,348.78	684,826,137.77
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	801,438,063.33	801,438,063.33
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(457,756,733.31)	(472,160,019.75)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	194,034,800.00	187,434,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(152,924,378.48)	(176,156,845.09)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	112,365,472.40	83,796,396.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(77,848,834.93)	(50,673,301.88)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,108,948.77	22,834,871.67
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,037,666.87)	(11,061,522.79)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	760,132,542.00	755,539,542.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(402,043,364.13)	(456,419,345.72)
39217	Ном	253,500.00	253,500.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	500,000.00	374,999.96

39301	Програм хангамж	1,335,500.00	1,335,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(835,500.00)	(960,500.04)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,008,072,991.59**	**936,720,574.21**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,008,072,991.59**	**936,720,574.21**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,008,072,991.59	936,720,574.21
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	502,166,288.17	502,166,288.17
51101	Өмч: - төрийн	502,166,288.17	502,166,288.17
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	109,878,967.43	38,526,550.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	109,878,967.43	109,878,967.43
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(71,352,417.38)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	396,027,735.99	396,027,735.99
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,008,072,991.59**	**936,720,574.21**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**489,627,835.00**	**526,768,916.57**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**81,874,644.00**	**70,537,540.57**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	81,874,644.00	70,537,540.57
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,640,444.00	70,537,540.57
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	302,000.00	861,400.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	80,338,444.00	69,676,140.57
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**407,753,191.00**	**456,231,376.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	67,403,591.00	62,171,776.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,000,000.00	4,164,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,316,100.00	31,850,700.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	49,827,491.00	26,157,076.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	340,349,600.00	377,495,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	340,349,600.00	377,495,600.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	16,564,000.00
133003	Хөрөнгийн	-	16,564,000.00

2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**496,315,938.21**	**542,777,689.93**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**496,315,938.21**	**542,777,689.93**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	478,510,567.21	489,943,945.93
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	204,796,599.00	219,595,618.00
210101	Үндсэн цалин	146,304,760.00	148,585,622.00
210102	Нэмэгдэл	36,661,892.00	46,495,247.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,829,947.00	24,514,749.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	24,955,490.00	26,844,804.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,117,908.00	18,586,773.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,028,589.00	1,936,068.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,639,600.00	1,930,963.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	386,450.00	399,180.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,782,943.00	3,991,820.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	10,398,414.00	13,799,570.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,387,414.00	5,898,570.00
210302	Түлш, халаалт	6,011,000.00	7,901,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	19,481,093.00	12,713,225.00
210401	Бичиг хэрэг	2,107,880.00	1,948,345.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,802,720.00	9,221,910.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,018,313.00	1,542,970.00
2105	**Нормативт зардал**	198,200.00	180,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	198,200.00	180,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,853,890.00	3,683,740.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	42,900.00	13,000.00
210604	Урсгал засвар	4,343,990.00	3,670,740.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,184,000.00	1,667,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,184,000.00	1,667,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,435,225.00	8,894,144.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,399,111.00	7,883,470.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	324,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	207,180.00	172,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	485,060.00	342,960.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	286,874.00	51,064.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	193,207,656.21	202,565,844.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	76,494,770.00	86,255,667.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,815,450.00	100,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	110,897,436.21	116,210,177.93
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	17,805,371.00	52,833,744.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	14,585,800.00	19,752,750.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,700,800.00	18,758,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	885,000.00	993,850.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,219,571.00	33,080,994.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,219,571.00	33,080,994.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(6,688,103.21)**	**(16,008,773.36)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	55,343,644.02
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	55,343,644.02
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(55,343,644.02)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(6,688,103.21)**	**(71,352,417.38)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**418,047,411.00**	**443,984,276.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**6,114,610.00**	**1,692,400.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	6,114,610.00	1,692,400.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	302,000.00	1,692,400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	302,000.00	1,692,400.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**411,932,801.00**	**442,291,876.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	71,583,201.00	64,796,276.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,000,000.00	4,164,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,316,100.00	31,850,700.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	51,313,101.00	26,157,076.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,954,000.00	2,624,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	340,349,600.00	377,495,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	340,349,600.00	377,495,600.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**401,317,943.00**	**435,737,276.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**401,317,943.00**	**435,737,276.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**383,407,572.00**	**370,446,357.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	204,796,599.00	219,594,596.00
210101	Үндсэн цалин	146,304,760.00	148,584,600.00
210102	Нэмэгдэл	36,661,892.00	46,495,247.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,829,947.00	24,514,749.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	24,955,490.00	26,845,826.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,117,908.00	18,587,795.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,028,589.00	1,936,068.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,639,600.00	1,930,963.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	386,450.00	399,180.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,782,943.00	3,991,820.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	10,552,964.00	13,799,570.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,541,964.00	5,898,570.00
210302	Түлш, халаалт	6,011,000.00	7,901,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	17,069,053.00	12,599,080.00
210401	Бичиг хэрэг	2,239,480.00	1,834,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,811,260.00	9,221,910.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,018,313.00	1,542,970.00
2105	**Нормативт зардал**	999,200.00	533,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	999,200.00	533,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	8,162,840.00	22,924,090.00
210602	Тавилга	1,125,000.00	550,000.00
210604	Урсгал засвар	6,906,940.00	22,374,090.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,136,000.00	1,667,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,136,000.00	1,667,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,368,025.00	7,581,670.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,997,911.00	6,430,996.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	324,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	333,180.00	312,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	359,060.00	342,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	286,874.00	51,064.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	93,367,401.00	64,900,625.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,168,001.00	64,783,425.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,199,400.00	117,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**17,910,371.00**	**65,290,919.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	14,690,800.00	19,752,750.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,700,800.00	18,758,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	990,000.00	993,850.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,219,571.00	45,538,169.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,219,571.00	45,538,169.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**16,729,468.00**	**8,247,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**16,729,468.00**	**8,247,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**16,729,468.00**	**8,247,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	16,729,468.00	8,247,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	10,881,100.00	4,947,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,848,368.00	3,300,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(16,729,468.00)**	**(8,247,000.00)**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	502,166,288.17	396,027,735.99	119,901,700.64	1,018,095,724.80
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(5,812,610.00)	(5,812,610.00)
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**502,166,288.17**	**396,027,735.99**	**114,089,090.64**	1,012,283,114.80

C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(4,210,123.21)	(4,210,123.21)
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**502,166,288.17**	**396,027,735.99**	**109,878,967.43**	1,008,072,991.59
D01	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**502,166,288.17**	**396,027,735.99**	**109,878,967.43**	1,008,072,991.59
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**502,166,288.17**	**396,027,735.99**	**109,878,967.43**	1,008,072,991.59
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(71,352,417.38)	(71,352,417.38)
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**502,166,288.17**	**396,027,735.99**	**38,526,550.05**	936,720,574.21

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны**	**Тайлант оны**	
		Гүйцэтгэл	**Батлагдсан төлөвлөгөө**	**Гүйцэтгэл**
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**			
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	414827840.00	379295600.00	346107006.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	398098372.00	379295600.00	337860006.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	383407572.00	359536700.00	318107256.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	204796599.00	239271000.00	219594596.00
210101	Үндсэн цалин	146304760.00	158967000.00	148584600.00
210102	Нэмэгдэл	36661892.00	53225100.00	46495247.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21829947.00	27078900.00	24514749.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	24955490.00	29908900.00	26845826.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17117908.00	20338100.00	18587795.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2028589.00	2392700.00	1936068.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1639600.00	1914200.00	1930963.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	386450.00	478500.00	399180.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3782943.00	4785400.00	3991820.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	10552964.00	17914800.00	13799570.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4541964.00	5914800.00	5898570.00
210302	Түлш, халаалт	6011000.00	12000000.00	7901000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	17069053.00	12932600.00	12599080.00
210401	Бичиг хэрэг	2239480.00	1899300.00	1834200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11811260.00	9233300.00	9221910.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,018,313.00	1,800,000.00	1,542,970.00
2105	**Нормативт зардал**	999,200.00	600,000.00	533,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	999,200.00	600,000.00	533,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	8,162,840.00	32,409,200.00	22,924,090.00
210602	Тавилга	1,125,000.00	5,000,000.00	550,000.00

210604	Урсгал засвар	6,906,940.00	22,409,200.00	22,374,090.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,136,000.00	4,122,700.00	1,667,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,136,000.00	4,122,700.00	1,667,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,368,025.00	6,177,500.00	4,127,474.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,997,911.00	4,700,000.00	2,976,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	324,000.00	324,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	333,180.00	333,200.00	312,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	359,060.00	348,100.00	342,960.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	120,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	286,874.00	352,200.00	51,064.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	93,367,401.00	16,200,000.00	16,015,720.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,168,001.00	16,000,000.00	15,898,520.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,199,400.00	200,000.00	117,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	14,690,800.00	19,758,900.00	19,752,750.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	14,690,800.00	19,758,900.00	19,752,750.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,700,800.00	18,758,900.00	18,758,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	990,000.00	1,000,000.00	993,850.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**16,729,468.00**	**-**	**8,247,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	16,729,468.00	-	8,247,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	10,881,100.00	-	4,947,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,848,368.00	-	3,300,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	340,651,600.00	370,295,600.00	379,188,000.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	340,349,600.00	369,495,600.00	377,495,600.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	340,349,600.00	369,495,600.00	377,495,600.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	302,000.00	800,000.00	1,692,400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	302,000.00	800,000.00	1,692,400.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**52,339,101.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**52,339,101.00**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	52,339,101.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,454,196.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,454,196.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	48,884,905.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,884,905.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	64,796,276.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	64,796,276.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,164,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,850,700.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	26,157,076.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,624,500.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Засаг даргын тамгын газрын дарга Н.Ганхөлөг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, биет бус хөрөнгийг зөв бүртгэх, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 29-нөөс 2021 оны 02 дугаар сарын 02–ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор П.Содном, аудитор Д.Даариймаа нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төр, эдийн засаг, нийгмийн бодлогын удирдлагын үйл ажиллагаа

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

Булган аймгийн Засаг даргын 2020 оны 09 дүгээр сарын 29-ны өдрийн А/424 тоот захирамжаар Булган аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн багцад хамаарах төсөвт байгууллагуудад мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж 2020 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөж ажиллажээ.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хишиг-өндөр сумын Засаг даргын тамгын газар нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын сууръ үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “10912.4 мянган төгрөг” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 256228.8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 5124.6 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд хувийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хишиг-Өндөр сумын ЗДТГ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 71382.4 мянган төгрөгөөр буюу 7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	1622.7	20756.4	19133.6
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	169715.9	181251.0	11535.1
Үндсэн хөрөнгө	836734.3	734683.1	-102051.2
Нийт хөрөнгө	1008072.9	936690.5	-71382.4
Өр төлбөр	0	0	0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1008072.9	936690.5	-71382.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1008072.9	936690.5	-71382.4

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Авлага дансны үлдэгдэл 20756.4 мянган төгрөг болж 19133.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь нөөцийн өвсний төлбөрийн 8299.6 мянган төгрөгийн хувь хүмүүсээс авах авлага, нэмэлт санхүүжилтийн дансны үлдэгдэл 12457.1 мянган төгрөгийг зарцуулаагүй төвлөрүүлж авлагаар тусгаснаас шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 181251.0 мянган төгрөг болж 11535.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авсан 53513.6, шилжүүлэн авсан 73429.7, хандиваар ирсэн 4024.8 мянган төгрөгийн бараа материалаар нэмэгдэж 119433.0 мянган төгрөгийн бараа материал хасагдсанаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 734683.1 мянган төгрөг болж 102051.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 8247.0, үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 4649.3, хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр 4136.3 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө хөрөнгийн дахин үнэлгээний хасалт 30495.2, акталсан 35573.6 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 936690.5 мянган төгрөг болж 71382.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь хөрөнгийн бууралтаас шалтгаалжээ.

Хишиг-өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 37141.1 мянган төгрөгөөр буюу 7.5 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 46461.8 мянган төгрөгөөр буюу 9.3 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, дотоод албан томилолт, бараа үйлчилгээний бусад, хичээл үйлдвэрлэлийн зардлууд байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 403171.3 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 403171.3 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 23875.7 мянган төгрөгөөр бууруулж 379295.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 379295.6 мянган төгрөгийн төсөв батласнаас 378495.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 800.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 377495.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 1692.4 мянган төгрөг, нийт 379188.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 346107.0 мянган төгрөгийг зарцуулж 33080.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 346107.0 мянган төгрөг буюу 91.2 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 19676.4, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийг 3063.4, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 4115.2, нормативт зардлыг 66.1, эд хогшил урсгал засварын зардлыг 1238.1, томилолт зочны зардлыг 2455.4, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 2050.0, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 184.3, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг 6.2 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 28465.7, баг хорооны үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 3171.8, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж арга хэмжээ 6.2, орон нутгийн нөөц хөрөнгө арга хэмжээ 81.6, хур хог хаягдал орчны бохирдлын арга хэмжээ 1340.7, улсын их баяр наадам арга хэмжээ 14.9 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Аймгийн Статистикийн хэлтсээс хүн ам орон сууцны тооллогын зардал 2846.5, малын ашиг шимийн судалгаа авах зардал 564.2, хагас жилийн мал тооллогын зардал 646.2, ковид-19-тэй тэмцэх иргэдийн хандив 2358.0, отрын малчдаас өгсөн малын тэжээл татуулах зардал 1800.0, аймгийн БХС-гаас орчны бохирдол хог хаягдлыг багасгах зардал 3000.0, аймгийн ХХААГ-аас үлийн цагаан оготно устгалын зардал 21600.0, аймгийн Замын сангаас төв зам засах зардал 20000.0, аймгийн ГБХЗХГ-аас зорилтот бүлэгт хүнсний дэмжлэг олгох зардал 500.0, аймгийн ХО-аар шүдний бор машин худалдан авах 8850.7, өвс тэжээлийн орлого 2624.5 мянган төгрөгөөр тус тус санхүүжиж хүн ам орон сууцны тооллогын зардал 38.6, хог цэвэрлэгээний 1127.0, үлийн цагаан оготно устгалын зардал 11291.5 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулж 12457.1 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг төвлөрүүлж санхүүгийн тайланд авлагаар тусгажээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 143 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл, хугацаа хоцроож мэдээлсэн 6 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 412.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн актын хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	487.1	1	412.0			
Албан шаардлага	1	5500.0	1	5500.0			
Зөвлөмж							
Нийт дүн	1	412.0	1	412.0			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 59709.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 56816.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 705.56 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 акт тогтоож, 2187.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 52500.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг зардлаас бүртгэснийг үнэ төлбөргүй гарсан зардал дансанд бичиж залруулсан.
2. Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллыг 180.0 мянган төгрөгийг зардлаар бүртгэснийг залруулсан.

3. Хөрөнгийн дахин үнэлгээний бичилт залруулсан 4136.3 мянган төгрөгөөр залруулсан.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 2893.17 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 705.56 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо. Үүнд:

1. Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс зочин төлөөлөгч хүлээн авч хоолны зардал гаргасан нь Сангийн сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн 318 дугаар тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 2.1-д заасан арга хэмжээ, Засаг даргын хуулиар олгогдсон бүрэн эрхэд хамаарахгүй, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:
Зориулалт бусаар зарцуулсан зардалд төлбөрийн акт тогтоох.

2. Жолоочийн тооцооны хуудасгүй, шатахуун зарцуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:
Анхан шатны баримтгүй зарцуулсан шатахууны 590.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоох.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 2187.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Даргаагийн аудитаар Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг анхааралдаа авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:
Санхүүгийн тайлан, нярвын шатахууны тайлан зөрүүтэй, харилцахаас шилжүүлсэн шатахууныг бүрэн орлогодож аваагүй, шатахуун зарцуулалтын анхан шатны баримтыг нярвын тайлангаар дамжуулахгүй харилцахын баримтанд үдэж хавсаргасан.

1.2. Эрсдэл:
Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх

1.3. Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалтыг мөрдөж, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах, баримтыг Архивын тухай хуулийн дагуу архивын нэгж болгон үдэх

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

2. Зардлын данстай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Цалингийн зардлаас тушаалаар ахмадын баярт зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаал, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

2.2. Эрсдэл:

Зардлыг зориулалт бусаар зарцуулах.

2.3. Өгсөн зөвлөмж:

Цалингийн зардлыг зориулалтын дагуу зарцуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

3. Шилэн данстай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 148 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2, хугацаа хоцроож мэдээлсэн 6 мэдээлэл байна.

3.2. Эрсдэл:

Шилэн дансны тухай хууль хэрэгжихгүй байх.

3.3. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны мэдээллийг тухай бүр хугацаанд нь оруулах.

3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Д.АНХБАЯР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР	Д.ДААРИЙМАА

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР Д.ДААРИЙМАА

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хишиг-Өндөр сумын ЗДТГ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			БУА-2021/88/СТА-ТШ3
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Хишиг-Өндөр сумын ЗДТГ	Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Санхүүгийн тайлан, нярвын шатахууны тайлан зөрүүтэй, харилцахаас шилжүүлсэн шатахууныг бүрэн орлогодож аваагүй, шатахуун зарцуулалтын анхан шатны баримтыг нярвын тайлангаар дамжуулахгүй харилцахын баримтанд үдэж хавсаргасан.	1042.85	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалтыг мөрдөж, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах, баримтыг Архивын тухай хуулийн дагуу архивын нэгж болгон үдэх зөвлөмж өгөх.	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч, нярав	Н.Ганхөлөг, Б.Болормаа, Г.Сарантуяа
2	Жолоочийн тооцооны хуудасгүй, шатахуун зарцуулсан	590.56	Анхан шатны баримтгүй зарцуулсан шатахууны зардалд төлбөрийн акт тогтоох	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч, нярав	Н.Ганхөлөг, Б.Болормаа, Г.Сарантуяа
3	Цалингийн зардлаас тушаалаар ахмадын баярт зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаал, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчсөн байна.	1144.76	Цалингийн зардлыг зориулалтын дагуу зарцуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч	Н.Ганхөлөг, Б.Болормаа,
4	Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс зочин төлөөлөгч хүлээн авч хоолны зардал гаргасан байна.	115.00	Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоох	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч	Н.Ганхөлөг, Б.Болормаа,
ДҮН		**2893.17**			